

Warszawa, 23.06.2016 r.

Raport z działalności programowej
Fundacji „Centrum Edukacji Obywatelskiej”
(organizacja pożytku publicznego)

**Raport obejmuje działania programowe
realizowane w trakcie roku kalendarzowego
od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.**

Spis treści

1)	Dane fundacji	4
2)	Dane dotyczące członków zarządu fundacji według aktualnego wpisu w rejestrze sądowym	4
3)	Cele statutowe fundacji	4
4)	Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych	4
5)	Informacje szczegółowe o programach i działaniach o skutkach finansowych prowadzonych przez Fundację w 2015 r.	5
	I. ROZWÓJ SZKOŁY I DOSKONALENIE	5
	Szkoła Ucząca Się	6
	Szkoła z Klasą 2.0	7
	Eduspaces 21	8
	II. PROGRAMY NAUCZANIA.....	9
	II.1 EDUKACJA OBYWATELSKA W SZKOLE	9
	Konkurs wiedzy obywatelskiej i ekonomicznej (12. edycja).....	9
	Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej (KOSS) - gimnazja.....	10
	Wiedza o społeczeństwie w szkole ponadgimnazjalnej (Mamy prawo).....	10
	Wiedza o społeczeństwie w szkole ponadgimnazjalnej (Europejski Uniwersytet Latający)	10
	Edukacja obywatelska w szkole podstawowej (ENGAGE)	10
	II.2 EKONOMIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	11
	Młodzi przedsiębiorcy	11
	II.3 WDROŻENIE PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH	12
	Aktywna edukacja.....	12
	II.4 PROGRAMOWANIE W NAUCZANIU POCZĄTKOWYM	13
	Koduj z Klasą	13
	II.5 EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA	13
	Nauczyciel/ka I klasa i Matematyka I klasa.....	14
	Edukacja I klasa	14
	II.6 WYCHOWANIE FIZYCZNE WSPIERAJĄCE AKTYWNY I ZDROWY TRYB ŻYCIA UCZNIÓW	15
	WF z Klasą	15
	III. PROJEKTY EDUKACYJNE I DZIAŁANIA OBYWATELSKIE	16
	III.1 KULTURA, DZIEDZICTWO I MEDIA.....	16
	Cztery strony Warszawy. Młodzi przewodnicy po wielokulturowej stolicy	16
	Czytam sobie w bibliotece	16
	Filmoteka Szkolna. Akcja!	17
	Inspirowane pamięcią.....	17
	Kulthurra! Zajęcia artystyczne w szkołach.....	18
	Liderzy i liderki tolerancji, Szkoła tolerancji.....	18
	Nagroda im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”	18

Nienawiść. Jestem przeciw!.....	19
Opowiem ci o wolnej Polsce – spotkania młodzieży ze świadkami historii.....	19
Włącz się. Młodzi i media	20
III.2 SAMORZĄD UCZNIOWSKI, WOLONTARIAT, DZIAŁANIA OBYWATELSKIE	20
Działasz.pl	20
Konkurs „Rozwój ma wiele twarzy”	21
Latarnik Wyborczy	21
Młody Obywatel	22
Młodzi głosują.....	22
PoczytajMY	23
Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego (POST)	23
Samorząd uczniowski - Szkoła demokracji 2015.....	23
Sejm Dzieci i Młodzieży.....	24
Solidarna Szkoła.....	24
STRAŻNICTWO. Profesjonalnie i trwale w interesie publicznym.....	25
III.3 ODPOWIEDZIALNOŚĆ GLOBALNA I EKOLOGIA	25
Weź oddech	25
W świat z klasą.....	26
Wzór na rozwój.....	27
Zgodnie z naturą.....	27
Zrównoważony rozwój w edukacji leśnej.....	28
III.4 PROJEKTY W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH.....	28
Akademia uczniowska.....	28
Cyfrowa Akademia.....	29
IV. EDUKACJA OBYWATELSKA W INTERNECIE - SERWIS INTERNETOWY CEO	29
NIEPUBLICZNA PLACÓWKA DOSKONALENIA NAUCZYCIELI PROWADZONA PRZEZ FUNDACJĘ CEO ...	30
WOLONTARIUSZE.....	31
1% PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH.....	32

1) Dane fundacji

- a) nazwa: Fundacja „Centrum Edukacji Obywatelskiej”
- b) siedziba, adres: 00-666 Warszawa, ul. Noakowskiego 10
- c) data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 12.10.2001
- d) Nr KRS: 0000052758 (wpis do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego)
- e) nr Regon: 012433534
- f) data ustanowienia fundacji: 27.09.1996 r.
- g) data rejestracji w KRS: 12.10.2001 r.
- h) data rejestracji działalności gospodarczej: 18.04.2002 r.
- i) data uzyskania statusu OPP: 12.10.2004 r.

2) Dane dotyczące członków zarządu fundacji według aktualnego wpisu w rejestrze sądowym

Imię, nazwisko, adres korespondencyjny:

1. JACEK STRZEMIECZNY – PREZES ZARZĄDU, Fundacja CEO, ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
2. ALICJA TERESA PACEWICZ – WICEPREZES ZARZĄDU, Fundacja CEO, ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
3. JĘDRZEJ WITKOWSKI – CZŁONEK ZARZĄDU, Fundacja CEO, ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa

Dane dotyczące organu nadzoru zgodnego ze statutem według aktualnego wpisu w rejestrze sądowym:

Rada Fundacji

1. Alfred Andrzej Janowski – Przewodniczący
2. Jacek Królikowski – Członek rady
3. Andrzej Szeniawski – Członek rady
4. Paweł Śpiewak – Członek rady

3) Cele statutowe fundacji

Fundacja „Centrum Edukacji Obywatelskiej” została powołana w celu:

- poprawy jakości systemu oświaty,
- zapobiegania wykluczeniu społecznemu,
- podnoszenia świadomości i wiedzy obywatelskiej oraz postaw przedsiębiorczości poprzez propagowanie podstawowych zasad życia w społeczeństwie demokratycznym w warunkach gospodarki rynkowej
- wspierania instytucji pracujących z dziećmi i młodzieżą,
- prowadzenia nieodpłatnego doskonalenia nauczycieli szkół i placówek oświatowych w zakresie poprawy jakości pracy szkoły, przedsiębiorczości, edukacji obywatelskiej i ekonomicznej,
- kształtowania postaw obywatelskich polskiego społeczeństwa.

4) Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

Cel swój Fundacja realizuje poprzez nieodpłatne:

- a) organizowanie i prowadzenie doskonalenia nauczycieli w zakresie jakości pracy szkoły, edukacji obywatelskiej, ekonomicznej i przedsiębiorczości (kod PKD 85 59 B),
- b) organizowanie i prowadzenie doradztwa metodycznego dla nauczycieli edukacji obywatelskiej i ekonomicznej (kod PKD 94.99.Z),
- c) współpraca ze szkołami wdrażającymi nowe kierunki i metody nauczania (kod PKD 94.99.Z),
- d) opracowywanie szkolnych programów edukacji obywatelskiej i ekonomicznej (kod PKD 94.99.Z),
- e) opracowywanie scenariuszy lekcji edukacji obywatelskiej i ekonomicznej (kod PKD 94.99.Z),
- f) opracowywanie materiałów edukacyjnych dla nauczycieli edukacji obywatelskiej i ekonomicznej (kod PKD 72.20.Z),

- g) gromadzenie i udostępnianie materiałów pomocniczych nauczycielom i specjalistom opracowującym programy edukacji obywatelskiej (kod PKD 72.20.Z),
- h) organizowanie wyjazdów zagranicznych nauczycieli w celu zapoznawania ich ze sposobami prowadzenia edukacji obywatelskiej w innych krajach (kod PKD 72.20.Z),
- i) organizowanie pobytów nauczycieli z innych krajów w Polsce w celu zapoznania ich ze sposobami prowadzenia edukacji obywatelskiej w Polsce i wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami przedmiotów społecznych z różnych krajów (kod PKD 72.20.Z),
- j) współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie edukacji obywatelskiej i ekonomicznej (kod PKD 72.20.Z),
- k) prowadzenie akcji edukacyjnych promujących poprawę systemu edukacji oraz wartości demokratyczne, postawy obywatelskie i przedsiębiorczość (kod PKD 94.99.Z),
- l) inicjowanie i wspieranie udziału obywateli w życiu publicznym (kod PKD 94.99.Z),
- m) prowadzenie edukacji europejskiej i edukacji na temat globalnych problemów współczesnego świata (kod PKD 94.99.Z),
- n) wspieranie szkół i innych instytucji we wprowadzaniu inicjatyw edukacyjnych w tym szczególnie wzbogacania oferty zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych (kod PKD 94.99.Z),
- o) prowadzenie edukacji w zakresie upowszechniania polskiej kultury i dziedzictwa narodowego (kod PKD 94.99.Z),
- p) prowadzenie edukacji wielokulturowej (kod PKD 94.99.Z),
- q) prowadzenie edukacji ekologicznej i zdrowotnej oraz upowszechnianie kultury i aktywności fizycznej (kod PKD 94.99.Z),
- r) prowadzenie działań na rzecz integracji i aktywizacji grup społecznych wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (kod PKD 94.99.Z).

Cel swój Fundacja może realizować między innymi poprzez udzielanie wsparcia finansowego szkołom, instytucjom i innym organizacjom działającym na rzecz edukacji.

Fundacja w 2015 r. realizowała programy edukacyjne w następujących, wyodrębnionych poniżej obszarach merytorycznych:

- I. Rozwój szkoły i doskonalenie.
- II. Programy nauczania:
  - 1. edukacja obywatelska w szkole,
  - 2. ekonomia i przedsiębiorczość,
  - 3. wdrożenie podstawy programowej kształcenia ogólnego w przedszkolach i szkołach,
  - 4. programowanie w nauczaniu początkowym,
  - 5. edukacja wczesnoszkolna,
  - 6. wychowanie fizyczne wspierające aktywny i zdrowy tryb życia uczniów.
- III. Projekty edukacyjne i działania obywatelskie:
  - 1. kultura, dziedzictwo i media,
  - 2. samorząd uczniowski, wolontariat, działania obywatelskie,
  - 3. odpowiedzialność globalna i ekologia,
  - 4. projekty w nauczaniu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.
- IV. Edukacja obywatelska w internecie.

5) Informacje szczegółowe o programach i działaniach o skutkach finansowych prowadzonych przez Fundację w 2015 r.

I. ROZWÓJ SZKOŁY I DOSKONALENIE

Szkoła ucząca się (podprogramy: Klub SUS, Laboratoria Praktyki Edukacyjnej, Nauczycielska Akademia Internetowa, Ocenianie Kształtujące w Szkole uczącej się, Rozwijanie uczenia się i nauczania, Panel koleżeński,

Szkoła Ucząca Się

Celem programu *Szkoła Ucząca Się* jest podniesienie jakości pracy polskiej oświaty poprzez wprowadzenie do szkół zasad organizacji uczącej się, skoncentrowanej na efektywnym uczeniu się uczniów. Działanie prowadzone jest na 4 różnych poziomach; **Promocja idei programu i zmian w polskiej oświacie** – dyrektorzy szkół i liderzy edukacyjni poznają przedstawiane w programie koncepcje rozwoju szkoły oraz sposoby poprawy uczenia się i nauczania; **Wprowadzenie w program** – rady pedagogiczne lub nauczyciele liderzy poznają elementy oceniania kształtującego, eksperymentują z nim i zdobywają podstawowe kompetencje z zakresu profesjonalnego nauczania; **Całościowy rozwój szkoły** – szkoły w systematyczny sposób wprowadzają elementy oceniania kształtującego oraz podstawowe praktyki profesjonalnej pracy nauczycieli, a dyrektorzy uczą się wprowadzać do szkół zmianę nastawioną na poprawę efektów uczenia się uczniów i nauczania; **Badanie i rozwój** – wybrane szkoły (tzw. szkoły laboratoria) wypracowują nowe praktyki pracy nauczycieli, prezentują efekty profesjonalizacji swojej pracy i dzielą się zdobytym doświadczeniem z innymi szkołami. Dodatkowo program SUS wspiera: **Politykę oświatową** – eksperci SUS wspierają władze oświatowe (centralne i lokalne) w tworzeniu polityki oświatowej; **Projekty EFS** – eksperci SUS wspierali działania projektów EFS *Akademia uczniowska* (2009-2015) i *Aktywna edukacja* (2013-2015).

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Większy niż w latach ubiegłych zasięg wprowadzanych do szkoły zmian. 786 unikalnych szkół w programie, w tym; *Warsztaty SUS dla rad pedagogicznych* – ponad 11 tys. nauczycieli, wzięło udział w 446 szkoleniach dla rad; *Nauczycielska Akademia Internetowa* – 1,46 tys. nauczycieli ukończyło interaktywny roczny kurs internetowy; *Całościowy Rozwój Szkoły* – odbyły się 193 szkolenia dla 4,3 tys. nauczycieli z 207 szkół; *Studia Podyplomowe Liderów Oświaty* – 112 dyrektorów szkół pracowało nad wprowadzeniem zmiany w swoich szkołach; *Laboratoria Praktyki Edukacyjnej* – 135 nauczycieli z 9 szkół uczestniczyło w działaniach dążących do rozwijania profesjonalizacji nauczania we własnych szkołach i upowszechniania zdobytych doświadczeń; *Szkolenia w szkołach warszawskich* – 150 nauczycieli z 39 szkół, doskonalili swój warsztat pracy z uczniem.
- Współpraca z zagranicą. Stany Zjednoczone: pracownicy Teachers College, Columbia University byli wsparciem merytorycznym dla zespołu koordynującego działania SUS, trenerów oraz szkół uczestniczących w Programie. Współtworzyli materiały szkoleniowe oraz udzielali konsultacji w ramach poszczególnych działań. Białoruś: udzieliliśmy wsparcia merytorycznego nauczycielom szkolnym i akademickim.
- Szkoła bez stopni – jak to zrobić? Powołana w 2014 roku koalicja *Dziecko bez stopni* zrzesza obecnie 68 organizacji i instytucji oraz 818 osób indywidualnych. Koalicja wpłynęła na nowelizację ustawy dot. oceniania bieżącego w szkole. Aby promować wprowadzone w ustawie zmiany, zorganizowaliśmy na Zamku Królewskim w Warszawie w czerwcu 2015 konferencję pt. „Szkoła bez stopni – jak to zrobić?”. Wzięło w niej udział ponad 250 koalicjantów i sympatyków akcji. Gościem specjalnym konferencji była Minister Edukacji Narodowej.
- Publikacje. W ramach serii „Biblioteka Szkoły Uczącej Się” wydaliśmy publikacje: prof. John Hattie, *Widoczne uczenie się dla nauczycieli. Jak maksymalizować siłę oddziaływania na uczenie się.* (nakład 3 tys. egz.) oraz pod redakcją Danuty Sterny, *Uczę w klasach młodszych* (nakład 5 tys. egz.).

Najważniejsze plany na rok 2016

Program SUS będzie koncentrował się na poprawie jakości wsparcia procesu doskonalenia nauczycieli oraz upowszechnianiu dorobku programu.

- Kontynuacja szkoleń i działań z roku 2015.

- Rozwijanie nowej oferty dla nauczycieli – Ok zeszytu. Bazować ona będzie na tworzonej przez samego ucznia książce (portfolio uczniowskie) dokumentującej proces uczenia się. Ok zeszytu będzie pomagał uczniowi uczyć się, a nauczycielowi skutecznie nauczać. Wykorzystywać będzie kurs online, nastawiony na własne wybory nauczyciela i jego uczniów, webinaria oraz platformę blogową.
- Organizacja Ogólnopolskiej Konferencji Szkoły Uczącej Się.
- Rozwijanie wybranych praktyk edukacyjnych (Praktyki Profesjonalnej Pracy Nauczycieli) – pod opieką ekspertów merytorycznych SUS wybrane szkoły będą wprowadzać do swojej pracy następujące praktyki: Analiza Prac Uczniowskich, Doskonaląca Analiza Nauczania, Obserwacja Wybranych Uczniów, OK-obszewacja, Rozwijanie Lekcji.
- Współpraca z władzami centralnymi i lokalnymi w zakresie polityki edukacyjnej skoncentrowanej na podnoszeniu jakości szkolnego uczenia się i nauczania w tym szczególnie w małych miejscowościach.
- Kolejne publikacje w ramach serii „Biblioteka SUS”. Rozpoczęto pracę nad poradnikiem dla nauczycieli *Uczę się uczyć*, autor Danuta Sterna.

Partnerzy, sponsorzy

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (PAFW) – Program Szkoła Ucząca Się prowadzony jest od 2000 roku wspólnie z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności, która jest jego głównym sponsorem i partnerem.

Collegium Civitas – niepubliczna szkoła wyższa w Warszawie, od 1997 roku partner Studiów Podyplomowych Liderów Oświaty.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO), od 1997 roku strategiczny partner w tym partnerstwo w prowadzeniu Studiów Podyplomowych Liderów Oświaty.

Teachers College, Columbia University – najstarsza i największa szkoła wyższa, kształcąca w zakresie edukacji w Stanach Zjednoczonych. Od kilku lat udziela merytorycznego wsparcia Szkole Uczącej Się.

Szkoła z Klasą 2.0

W *Szkole z Klasą 2.0* pokazujemy jak mądrze i w duchu współpracy dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie mogą wprowadzać dobre i potrzebne zmiany w szkole. Uczymy mądrego wykorzystywania nowych technologii komunikacyjno-informacyjnych w codziennej pracy szkolnej, proponujemy nauczycielom nowe metody pracy z uczniami, a dyrektorów zachęcamy do realizowania zadań, które poprawią jakość funkcjonowania szkoły.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

Szkoła z Klasą 2.0 to program trwający cały rok szkolny. W roku 2015 zakończyliśmy edycję 2014/15 oraz rozpoczęliśmy edycję 2015/16. Nasze najważniejsze osiągnięcia w obu edycjach to:

- Szkolenia nauczycieli z pracy w chmurze i rozwiązywania problemów metodą *design thinking*. Od 1 kwietnia do 10 czerwca w 18 miastach Polski odbyło się 19 szkoleń pracy w chmurze (Google Apps), w których wzięło udział ponad 200 nauczycieli. Wszyscy moderatorzy współpracujący z programem zostali przeszkoleni z metody *design thinking*. Za ich pośrednictwem zachęciliśmy uczestników programu do korzystania z tej metody w codziennej pracy szkolnej.
- Nowe ścieżki edukacyjne dla nauczycieli. Wychodząc naprzeciw potrzebom uczestników zaproponowaliśmy uczestnikom trzy z nowe ścieżki edukacyjne: *Czytaj ze zrozumieniem* – zachęcamy do czytania na wszystkich przedmiotach; *Odkrywaj, eksperymentuj, dociekaj* – pokazujemy jak kształtować u uczniów postawę badawczą; *Otwarte zasoby i prawa autorskie* – uczymy jak świadomie korzystać z materiałów w internecie oraz pokazujemy jak bezpiecznie udostępniać własne.
- Akcja *Nauka z Klasą 2.0* we współpracy z „Gazetą Wyborczą”. W każdym wtorkowym dodatku do dziennika: „Nauka dla Każdego”, pojawiał się artykuł popularnonaukowy opatrzony logotypem wspólnej akcji *Nauka z Klasą 2.0*. Nasi nauczyciele przygotowali

autorskie materiały (m.in. scenariusze, gry, pytania) do każdego artykułu. Materiały były do pobrania ze strony internetowej programu w dniu pojawienia się artykułu w gazecie.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Przeprowadzimy akcje specjalne związane z piętnastolecie programu *Szkoła z Klasą*.
- Wprowadzimy zmiany w formule programu tak, aby wzmacniać w społecznościach szkolnych umiejętności (auto)diagnozy i rozwiązywania problemów. Zmianom będzie towarzyszyła gruntowna przebudowa strony internetowej programu.
- W odpowiedzi na potrzeby uczestników, prócz stołecznej konferencji otwierającej program zorganizujemy warsztaty lokalne w innych województwach. W szkoleniach skupimy się na nowych metodach nauczania oraz na metodzie *design thinking*.

Partnerzy, sponsorzy

Program *Szkoła z Klasą 2.0* to ogólnopolska akcja edukacyjna prowadzona nieprzerwanie od 2002 roku. Organizatorami są Centrum Edukacji Obywatelskiej i „Gazeta Wyborcza”.

W roku szkolnym 2014/15 partnerami głównymi byli Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja Agora, Intel, Google i Samsung. Partnerami wspierającymi zostali British Council, Goethe Institut oraz SAS Institut. Program objęty był honorowym patronatem Minister Edukacji Narodowej. W roku szkolnym 2015/16 partnerami głównymi są Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności i Fundacja Agora.

Eduspaces 21

Projekt ma wesprzeć szkoły w modernizacji przestrzeni uczenia (się) w duchu edukacji XXI wieku. W naszym przekonaniu przestrzeń edukacyjna powinna być definiowana szerzej niż sala lekcyjna czy budynek szkolny. Wyróżniliśmy trzy wymiary przestrzeni edukacyjnej: fizyczno-architektoniczny (przestrzeń fizyczna, wyposażenie, infrastruktura szkoły), wirtualno-technologiczny (kształcenie i uczenie się w sieci) oraz społeczno-kulturowy (społeczność szkolna, społeczność lokalna, więzi ze światem).

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Badania dotyczące przestrzeni edukacyjnej: zrealizowaliśmy obszerne badania literatury przedmiotu, zarówno polsko jak i anglojęzycznej, badania fokusowe, na które zaprosiliśmy nauczycieli i dyrektorów współpracujących z CEO i organizacją partnerską a także odbyliśmy 13 wizyt studyjnych w różnych szkołach w całe Polsce.
- Wypracowanie rekomendacji dot. przyjaznej przestrzeni edukacyjnej: badania stały się podstawą do wypracowania rekomendacji zawartych w raporcie, a także do przygotowania struktury publikacji.
- Przygotowanie i publikacja przewodników szeroko omawiających zbadaną problematykę: prace nad publikacją rozpoczęły się jesienią 2015, a ich zakończenie przewidziane jest na 2016 rok.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Zakończenie prac nad publikacją.
- Przygotowanie kursu e-learningowego przeprowadzającego przez proces zmiany przestrzeni szkolnej.
- Pilotaż rekomendowanych rozwiązań w wybranych szkołach.
- Zorganizowanie międzynarodowej konferencji podsumowującej projekt.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt finansowany jest ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu ERASMUS+ w partnerstwie z Fundacją Think! z Warszawy, Hanseatic Institute for Entrepreneurship and Regional Development (HIE-RO) z Rostocka (Niemcy) oraz Rektorsakademien Utveckling AB (RAU) ze Sztokholmu (Szwecja).

II. PROGRAMY NAUCZANIA

II.1 EDUKACJA OBYWATELSKA W SZKOLE

Konkurs wiedzy obywatelskiej i ekonomicznej, Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej (KOSS), Wiedza o społeczeństwie w szkole ponadgimnazjalnej (Mamy prawo, Europejski Uniwersytet Latający), Edukacja obywatelska w szkole podstawowej (ENGAGE)

Konkurs wiedzy obywatelskiej i ekonomicznej (12. edycja)

Konkurs w roku szkolnym 2014/2015 był zadaniem zleconym Fundacji przez Kuratorów Oświaty sześciu województw: kujawsko-pomorskiego, małopolskiego, opolskiego, podlaskiego, podkarpackiego i wielkopolskiego. Celem konkursu jest poszerzenie wiedzy, rozwijanie umiejętności i kształtowanie postaw obywatelskich uczniów oraz wsparcie nauczycieli w zakresie narzędzi wspomagających rozwój ucznia.

Najważniejsze osiągnięcia 12. edycji KWOiE w roku szkolnym 2014/15

- Zwiększyliśmy liczbę województw, w których odbył się konkurs (z 4 do 6).
- Zwiększyliśmy poziom jakości zadań konkursowych poprzez zmianę sposobu zarządzania procesem tworzenia zadań (m.in. stworzenie programu do tworzenia i edytowania zadań, a także generowania arkuszy zadań i kart odpowiedzi).
- Powiększyliśmy skalę działań autoewaluacyjnych poprzez zorganizowanie dwóch spotkań z nauczycielami-opiekunami uczestników konkursu.

Najważniejsze plany 13. edycji KWOiE na rok 2015/16

- Dalsze zwiększenie liczby województw, w których prowadzimy konkurs.
- Podniesienie poziomu zrozumiałości poradnika dot. realizacji projektu na etapie rejonowym konkursu poprzez jego ponowne opracowanie.
- Rozszerzenie działań mających na celu pomoc uczniom w przygotowaniu się do części zespołowej na etapie wojewódzkim konkursu poprzez uspołnienie tłumaczenia kursu „How to build a startup” oraz przygotowanie jego dydaktyzacji.

Sponsorzy

Konkurs Wiedzy Obywatelskiej i Ekonomicznej w województwach małopolskim, podkarpackim i opolskim realizowany był przy wsparciu finansowym Narodowego Banku Polskiego.

Partnerzy

W woj. kujawsko-pomorskim: Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty, Gimnazjum nr 33 w Bydgoszczy, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego i VIII LO w Toruniu, Zespół Szkół Katolickich im. ks. Jana Długosza we Włocławku.

W woj. małopolskim: Małopolski Kurator Oświaty, Gimnazjum nr 4 w Krakowie, Szkoła Podstawowa nr 7 w Krakowie, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 14 w Krakowie, Gimnazjum nr 3 w Myślenicach, Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Łopusznej, Zespół Szkół Społecznych "SPLOT" w Nowym Sączu, Miejskie Gimnazjum nr 3 w Oświęcimiu, Gimnazjum nr 11 w Tarnowie, Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Łopusznej.

W woj. opolskim: Opolski Kurator Oświaty, Publiczne Gimnazjum nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Kędzierzynie-Koźlu, Gimnazjum nr 5 w Kluczborku, Gimnazjum nr 9 Dwujęzyczne w Opolu, Młodzieżowy Dom Kultury w Opolu.

W woj. podkarpackim: Podkarpacki Kurator Oświaty, Gimnazjum nr 2 w Jarosławiu, Gimnazjum nr 4 w Krośnie, Gimnazjum nr 9 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. św. Królowej Jadwigi w Rzeszowie, Gimnazjum nr 1 w Sanoku, Gimnazjum nr 4 w Stalowej Woli.

W woj. podlaskim: Podlaski Kurator Oświaty, Publiczne Gimnazjum nr 7 w Białymstoku, Gimnazjum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, Publiczne Gimnazjum nr 6 w Łomży.

W woj. wielkopolskim: Wielkopolski Kurator Oświaty, Gimnazjum nr 3 w Koninie, Gimnazjum nr 5 w Pile, Publiczne Gimnazjum Sióstr Salezjanek im. św. Jana Bosko w Ostrowie Wielkopolskim, I Liceum Ogólnokształcące i Gimnazjum Dwujęzyczne w Poznaniu.

Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej (KOSS) - gimnazja

Wzorem minionych lat CEO prowadziło program KOSS, w ramach którego opracowuje/aktualizuje podręczniki i materiały dydaktyczne do nauczania wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum (seria wydawnicza: KOSS) oraz prowadzi serwis internetowy dla nauczycieli i uczniów.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Dostosowanie podręcznika (cz. I wersja podstawowa) do wymogów nowego rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie dopuszczania podręczników do użytku szkolnego z 2014 roku.
- Organizacja kursu e-learningowego „Jak zaplanować i przeprowadzić ciekawą lekcję WOS?”.
- Wykorzystanie serwisu KOSS online do promocji roku 2015 jako Europejskiego Roku na rzecz Rozwoju.

Wiedza o społeczeństwie w szkole ponadgimnazjalnej (Mamy prawo)

CEO od lat opracowuje programy nauczania i podręczniki do wiedzy o społeczeństwie (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) w szkołach ponadgimnazjalnych oraz prowadzi wsparcie merytoryczne i metodyczne nauczycieli.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- W roku 2015 prowadzony był serwis internetowy, poprzez który odbywała się promocja materiałów online do nauczania wos-u w I klasie szkoły ponadgimnazjalnej „Mamy prawo” oraz towarzyszącego mu programu nauczania.
- Materiał do nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkołach ponadgimnazjalnych jest opublikowany na zasadzie „wolnych podręczników” – nauczyciele i uczniowie mogą z nich korzystać nieodpłatnie podczas pracy w szkole i w domu.

Wiedza o społeczeństwie w szkole ponadgimnazjalnej (Europejski Uniwersytet Latający)

Celem *Europejskiego Uniwersytetu Latającego* jest zwiększenie wiedzy młodych Polaków na tematy związane z praktycznym wymiarem członkostwa Polski w Unii Europejskiej. To projekt realizowany we współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce, wpisujący się w tematykę obchodzonego roku europejskiego (w 2015 był to Europejski Rok na Rzecz Rozwoju) oraz bieżących wydarzeń związanych z Unią Europejską. W projekcie organizowane były w szkołach „lekcje europejskie” z udziałem ekspertów (z TEAM EUROPE) i osób zaangażowanych w życie publiczne UE.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Opracowane zostały 2 tematy spotkań wraz z materiałami edukacyjnymi dla uczestników: *Unia i świat, Przyszłość Unii*.
- Zorganizowanych zostało 12 spotkań, w których uczestniczyło ponad 720 uczniów, 8 ekspertów i 4 animatorów młodzieżowych.
- Nakręcony został spot promujący tę inicjatywę.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuacja spotkań EUL w 15 szkołach.
- Opracowanie 2 nowych tematów spotkań.

Partnerzy, sponsorzy

Program finansowany jest ze środków Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Edukacja obywatelska w szkole podstawowej (ENGAGE)

Celem międzynarodowego projektu *ENGAGE! Building together European learning material on education for citizenship* jest stworzenie modelu edukacyjnego, który pomoże dyrektorom,

nauczycielom i uczniom szkół podstawowych skuteczniej osiągać cele edukacyjne w zakresie edukacji obywatelskiej w ramach nauczanych przedmiotów, międzyprzedmiotowo oraz w ramach realizacji zadań ogólnych szkoły oraz organizacji w szkole procesów edukacyjnych.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Badanie: *Edukacja obywatelska. Analiza aktualnej sytuacji, zidentyfikowanych potrzeb oraz szans i barier rozwoju w poszczególnych krajach.*
Celem badania było określenie sytuacji krajowej w obszarze edukacji obywatelskiej w szkołach podstawowych oraz zebranie potrzeb osób pracujących z uczniami na I i II etapie edukacyjnym.
W ramach badania przeprowadzono:
  - desk-research: analizę stanu prawnego i uwarunkowań prawnych szkoły i jej otoczenia; analizę podstawy programowej, dobrych praktyk, działań szkolnych i pozaszkolnych w tym zakresie;
  - badanie ankietowe: przeprowadzone wśród nauczycieli szkoły podstawowej (94 respondentów: nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej oraz nauczyciele różnych przedmiotów w klasach IV-VI);
  - panel ekspercki: z udziałem przedstawicieli nauczycieli i nauczycielek szkół podstawowych, doradców metodycznych edukacji wczesnoszkolnej, instytucji publicznych (WCIES i ORE), organizacji pozarządowych (CEO);
  - opracowanie raportu krajowego (w wersji polskiej) oraz międzynarodowego (w wersji angielskiej).
- Przygotowanie modelu edukacji obywatelskiej dla szkół podstawowych.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Pilotaż wypracowanego modelu, jego weryfikację i upowszechnienie na poziomie krajowym, i międzynarodowym. Pilotaż obejmie opracowanie i przeprowadzenie modułu szkoleniowego dla co najmniej 3 szkół (10 uczestników) w każdym kraju oraz realizację modelu w wybranych szkołach oraz analiza jego skuteczności w szkole.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt *ENGAGE! BUILDING TOGETHER EUROPEAN LEARNING MATERIAL ON EDUCATION FOR CITIZENSHIP*. realizowany jest w partnerstwie z: Zentrum Polis (Austria), AdB (Niemcy), CIDEM (Francja), Union Régionale de la Ligue de l'Enseignement de Bourgogne (Francja), Fundacion CIVES (Hiszpania), CSV (Wielka Brytania), DARE Network (Belgia), Centrum Edukacji Obywatelskiej (Polska). Program współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu ERASMUS+.

II.2 EKONOMIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Młodzi przedsiębiorcy

Młodzi przedsiębiorcy

Celem programu jest rozwój kompetencji ekonomicznych w zakresie zarządzania finansami oraz przedsiębiorczości i inicjatywności wśród uczniów szkół gimnazjalnych na terenie całej Polski oraz zwiększenie kompetencji nauczycieli ze szkół gimnazjalnych w zakresie prowadzenia praktycznej i innowacyjnej edukacji ekonomicznej.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- 1300 uczniów szkół gimnazjalnych na terenie całej Polski miało możliwość rozwoju kompetencji ekonomicznych w zakresie przedsiębiorczości i inicjatywności, a 120 nauczycielom stworzyliśmy możliwości prowadzenia praktycznej i innowacyjnej edukacji ekonomicznej w gimnazjum.
- Przeprowadzenie kursu internetowego dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych.

- Zorganizowanie 4 spotkań z uczestnikami programu (2 z uczniami i 2 z nauczycielami) w nowej formule webinarium - internetowego seminarium prowadzonego i realizowanego za pomocą technologii webcast, która umożliwiła obustronną komunikację między prowadzącym spotkanie a uczestnikami, z wykorzystaniem wirtualnych narzędzi.
- Zorganizowanie szkolenia stacjonarnego dla nauczycieli, opiekunów zespołów uczniowskich uczestniczących w programie, którego celem było przygotowanie nauczycieli do roli opiekunów zespołów uczniowskich.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Stworzenie „Wirtualnej Akademii Młodych Przedsiębiorczych” i zorganizowanie 6 spotkań z uczestnikami w formie webinarium (2 spotkania dla uczniów oraz 4 dla nauczycieli).
- Stworzenie „Internetowej Platformy Wymiany Wiedzy i Doświadczeń” dla nauczycieli, opiekunów zespołów uczniowskich, której celem będzie przygotowanie nauczycieli do roli opiekunów zespołów uczniowskich w programie, zwiększenie poziomu ich wiedzy na temat wybranych zagadnień ekonomicznych oraz zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie prowadzenia praktycznej i innowacyjnej edukacji ekonomicznej.

Partnerzy, sponsorzy

Program *Młodzi Przedsiębiorczy* jest dofinansowany ze środków Narodowego Banku Polskiego. Program premiowany przez Klub Przedsiębiorczych Nauczycieli IMPULS Narodowego Banku Polskiego. Nawiązana została współpraca z Komisją Nadzoru Finansowego.

II.3 WDROŻENIE PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH

Aktywna edukacja

Aktywna edukacja

Celem programu było podniesienie i doskonalenie kompetencji nauczycieli i dyrektorów szkół i przedszkoli oraz pracowników naukowych i studentów wyższych uczelni w zakresie stosowania metod pracy z uczniem, sprzyjających realizacji celów ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Cel został osiągnięty poprzez przygotowanie nauczycieli do zwiększenia efektywności nauczania swoich przedmiotów i uczenia się uczniów (w zakresie podstawy programowej), poprzez: profesjonalny rozwój, współpracę z innymi nauczycielami, współpracę w sieciach i samokształcenie w szczególności do: stosowania w swojej pracy oceniania kształtującego; wykorzystywania, w adekwatnym zakresie, TIK w nauczaniu przedmiotowym; wzbogacania i unowocześniania warsztatu pracy; stosowania i rozwijania metod kształcenia i oceniania z użyciem TIK; prowadzenia lekcji oraz zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem TIK oraz różnego rodzaju cyfrowych zasobów edukacyjnych; inspirowania i angażowania uczniów do kształcenia się i kreatywności.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Rozliczyliśmy i skutecznie zamknęliśmy projekt.
- W pierwszym półroczu przeszkoliliśmy 4673 nauczycieli i dyrektorów z Oceniania Wspierającego Rozwój Uczniów i Oceny Rozwojowej. Zorganizowane zostały zjazdy Szkoły Trenerów i Szkoły Moderatorów, w których uczestniczyło 201 osób.
- Wydane zostały 3 publikacje: "Efektywne wykorzystanie nowych technologii na lekcjach" - nakład - 11 000 egzemplarzy, „Oceniam uczyć” – 41 600 egzemplarzy, „TIK na lekcjach” – 10 500 egzemplarzy. Wszystkie książki zostały również wydane w formie profesjonalnych e-booków, które są bezpłatnie dostępne na stronie internetowej CEO.
- Odbyły się 3 konferencje, łącznie dla 420 uczestników – w marcu, kwietniu i czerwcu. Konferencja w marcu skupiona była wokół tworzenia sieci współpracy międzyszkolnej, konferencja w kwietniu – wokół edukacji wyborczej i obywatelskiej przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, konferencja czerwcową zawierała w programie panel dyskusyjny

poświęcony cyfrowym wyzwaniom w edukacji i podsumowywała osiągnięcia 3 letniej realizacji projektu.

- W maju 2015 r. zrealizowany został zjazd coachingu nauczycielskiego dla 20 nauczycieli i dyrektorów.
- W ostatnim półroczu realizacji projektu 2627 nauczycieli i dyrektorów brało udział w kursach internetowych i e-learningowych: przedmiotowych, Idę Dalej, Edukacja Wyborcza, E-portfolio.
- W lipcu 2015 r. przeprowadzony został zjazd Szkoły Letniej Trenerów w Warszawie dla 23 uczestników.
- W programie *Aktywna Edukacja* w 2015 roku przeszkolonych zostało 1541 dyrektorów i 6242 nauczycieli, przeprowadzono 115 szkoleń stacjonarnych.
- W sierpniu 2015 r. zakończony został z powodzeniem cały program. Opracowany raport z ewaluacji programu wykazał: 81,30 % wzrost kompetencji nauczycieli, zaś wykorzystanie nabytych kompetencji w praktyce aż u 96% uczestników projektu.

Projekt został zakończony.

Partnerzy, sponsorzy

Program *Wdrożenie podstawy programowej kształcenia ogólnego w przedszkolach i szkołach* prowadzony był od 2012 roku w partnerstwie z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji (Ilder), był też współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

II.4 PROGRAMOWANIE W NAUCZANIU POCZĄTKOWYM

Koduj z Klasą

Koduj z Klasą

Cele programu: wypracowanie i upowszechnienie innowacyjnych sposobów wykorzystania nowych technologii w edukacji szkolnej i samokształceniu, pokazanie, jak technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) mogą uczynić naukę bardziej skuteczną i atrakcyjną dla dzieci i młodzieży, a pracę na lekcji ciekawszą także dla samych nauczycieli, rozwinięcie umiejętności programistycznych wśród uczniów i nauczycieli ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Stworzyliśmy 8 nowych scenariuszy zajęć z języka Python oraz zaktualizowaliśmy istniejące scenariusze z języka Scratch.
- Przeszkoliliśmy ponad 420 nauczycieli w zakresie podstaw programowania i nauczania programowania podczas 34 szkoleń.
- Zorganizowaliśmy konferencję podsumowującą program oraz byliśmy obecni na ogólnopolskich wydarzeniach edukacyjnych: OPPM, Festiwal Szkoły z Klasą.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuacja działań programowych prowadzonych do tej pory.
- Rozszerzenie oferty szkoleń o elementy robotyki i mikrokomputerów.
- Zwiększenie liczby działań przeprowadzanych online (webinaria).

Partnerzy, sponsorzy

Program *Koduj z Klasą* był współfinansowany przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

II.5 EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

Nauczyciel/ka I klasa, Matematyka I klasa, Edukacja I klasa, Drogowe abecadło

Nauczyciel/ka I klasa i Matematyka I klasa

Celem programu było udzielenie wsparcia i możliwości rozwoju zawodowego nauczycielom edukacji wczesnoszkolnej (w szczególności I klasy) w mądrej, twórczej nauce oraz upowszechnienie nowego podejścia w edukacji wczesnoszkolnej, które skupia się na rozbudzaniu ciekawości, budowaniu współpracy, osłabienia rywalizacji, budzenia radości z uczenia się.

W II połowie 2015 roku do programu włączone zostały działania edukacyjne z obszaru edukacji matematycznej (program *Matematyka I klasa*).

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Zorganizowaliśmy konferencję "Edukacja I klasa 2015" promującą wypracowany przez nas model uczenia wg 10 kluczowych aktywności dzieci. W konferencji wzięło udział 90 osób.
- Przeprowadziliśmy 16 warsztatów z rozwoju zawodowego dla nauczycieli klas I.
- Zorganizowaliśmy kurs internetowy dla 120 nauczycieli.
- Stworzyliśmy ponad 30 kolejnych materiałów edukacyjnych (karty pracy dla dzieci, opisy eksperymentów, scenariusze aktywności i ćwiczeń do wykorzystania w pracy z dziećmi), w tym materiały dotyczące nauczania matematyki (rekomendacje, scenariusze lekcji pokazowych).

Najważniejsze plany na rok 2016

- Zorganizujemy 8 warsztatów z zakresu rozwijania ciekawości i budowania współpracy u dzieci w całej Polsce.
- Przeprowadzimy 2 edycje kursu e-coachingowego dla 70 nauczycieli.
- Przeprowadzimy w 6 szkołach lekcje pokazowe (2x90 minut) z aktywnego nauczania matematyki.
- Rozbudujemy bazę materiałów edukacyjnych i opracujemy dobre praktyki z II edycji programu oraz zorganizujemy III konferencję "Edukacja I klasa".

Partnerzy, sponsorzy

Program *Nauczyciel/ka I klasa* prowadzony jest od sierpnia 2014 roku we współpracy z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności i Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjnych i Szkoleń (WCIES). W roku 2015 program współfinansowany był też przez Fundację mBanku.

Edukacja I klasa

Pilotażowy projekt *Edukacja I klasa* był realizowany w partnerstwie z Biurem Edukacji Urzędu m.st. Warszawy oraz Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń.

Jego zadaniem było opracowanie, a następnie wdrożenie innowacyjnego modelu organizacji edukacji wczesnoszkolnej oraz programu wsparcia dla osób w nią zaangażowanych. Celem tych działań był kompleksowy, zintegrowany rozwój najmłodszych uczniów i uczennic w zakresie uczenia się opartego na współpracy oraz innych podstawowych i przekrojowych umiejętności.

Dzięki projektowi w szkołach podstawowych zostały wdrożone rozwiązania wspierające i rozwijające współpracę osób zajmujących się najmłodszymi uczniami w obszarze wspólnego planowania, organizowania i ewaluacji procesów edukacyjnych. Bezpośrednimi adresatami Projektu są: wicedyrektorzy 12 największych szkół warszawskich (co najmniej 10 oddziałów klas pierwszych) odpowiedzialni za organizację procesów edukacyjnych w klasach I-III; wychowawcy, nauczyciele i pedagodzy pracujący w roku szkolnym zwłaszcza z klasami pierwszymi (nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, opiekunowie świetlic, bibliotekarze, nauczyciele j. angielskiego, nauczyciele religii, etyki, w-f i informatyki), a także rodzice.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Ponad 260 przedstawicieli z 12 placówek brało udział w doskonaleniu.
- Zrealizowano ponad 260 godzin bezpośredniego coachingu dla ponad 200 nauczycieli.
- Zrealizowano 20 godzin doskonalenia kadry zarządzającej.
- Zrealizowano 58 godzin zewnętrznego doskonalenia metodycznego nauczycieli.

- Zrealizowano 3060 godzin doskonalenia online przy liczbie 34 uczestników kursu w I semestrze; w semestrze II kurs rozpoczęło 16 osób z 12 szkół uczestniczących w programie (kurs potrwa do czerwca 2016).

Najważniejsze plany na rok 2016

Będziemy kontynuować będziemy doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie metodyki edukacji wczesnoszkolnej oraz budowania zespołów przedmiotowych w 12 szkołach podstawowych obejmujące różne formy doskonalenia zawodowego: offline i online oraz konsultacje wewnątrzszkolne.

- Dalsze wsparcie ok. 200 uczestników doskonalenia z 12 placówek.
- 360 godzin bezpośredniego coachingu dla 180 nauczycieli (kontynuacja).
- Doskonalenie dla dyrektorów – min. 18 godzin.
- 60 godzin doskonalenia metodycznego nauczycieli (warsztaty zewnętrzne i eksperckie).
- 3000 godzin doskonalenia online (kurs internetowy – obecna edycja oraz kolejna edycja w roku szkolnym 2016/17, semestr zimowy).

Partnerzy, sponsorzy

Program realizowany jest we współpracy i przy wsparciu Biura Edukacji Urzędu Miasta st. Warszawy, Warszawskiego Centrum Inicjatyw Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń.

II.6 WYCHOWANIE FIZYCZNE WSPIERAJĄCE AKTYWNY I ZDROWY TRYB ŻYCIA UCZNIÓW

WF z klasą

WF z Klasą

Program *WF z Klasą* wspiera nauczycieli wychowania fizycznego i inspirowanie do prowadzenia zróżnicowanych, innowacyjnych i atrakcyjnych lekcji - bliższych oczekiwaniom młodych ludzi. Celem programu jest zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, odwrócenie niebezpiecznych trendów (jak rosnący problem otyłości i wad postawy oraz zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi), jak również podniesienie prestiżu zajęć wychowania fizycznego i frekwencji na lekcjach. *WF z Klasą* promuje zdrowy tryb życia, zdrowe odżywianie, aktywizację uczniów mniej sprawnych, równe traktowanie chłopców i dziewcząt oraz zaangażowanie społeczności lokalnej w sportowe życie szkoły. Realizowane cele w roku szkolnym 2015/2016 zostały ujęte w hasła: WF dla każdego, sportowy region, sport rzeźbi charakter, moda na zdrowie.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Rozwój sieci „Lokalnych Liderów WF z Klasą” – szkolenie dla liderów i ich regionalna działalność (organizacja Letniej szkoły liderów, prowadzenie przez nich działań w terenie – 70 spotkań lokalnych dla ponad 1000 nauczycieli, dyrektorów, rodziców, uczniów przedstawicieli władz samorządowych, ośrodków sportowych i ekspertów).
- Wprowadzenie nowych ścieżek edukacyjnych: współpraca z nauczycielami innych przedmiotów (biologii, geografii, historii, matematyki), praca metodą projektu, ścieżki spójne z aktualną podstawą programową (wprowadzającą na zajęcia WF elementy edukacji zdrowotnej).
- Współpraca z partnerami: „Gazetą Wyborczą”, sport.pl, Disney XD - pozwoliła zwiększyć zasięg programu oraz dotrzeć do szerszej grupy odbiorców (m.in. rodziców). W 2015 roku opublikowano w „Gazecie Wyborczej” 12 kolumn związanych z projektem, na portalu sport.pl - 46 materiałów, we współpracy z Disney XD został zorganizowany konkurs „Wymyśl sportową Grę z Klasą”, w rezultacie którego powstało 50 filmów nakręconych przez szkoły promujące zupełnie nowe, wymyślone przez nie gry zespołowe.

Najważniejsze plany na rok 2015

- Dokończenie III edycji programu (do lipca 2016) – wsparcie moderatorskie na blogach, regularne publikowanie materiałów eksperckich, organizowanie wydarzeń programowych

(np. III Olimpiada Pomysłów z Klasą – czerwiec 2016), organizowanie i koordynowanie motywujących akcji i konkursów.

- Prowadzenie działań w celu zapewnienia stabilności finansowej programu; opracowanie koncepcji i strategii wprowadzenia zmian w formule tak, aby program skuteczniej odpowiadał na potrzeby i oczekiwania uczestników.

Partnerzy, sponsorzy

WF z Klasą to ogólnopolski program edukacyjny prowadzony przez CEO we współpracy z "Gazetą Wyborczą" i portalem Sport.pl, współfinansowany ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Program w 2015 roku objęty był honorowym patronatem Minister Edukacji Narodowej, Ministra Sportu i Turystyki i Ministra Zdrowia (od sierpnia 2015). Działania realizowane były przy wsparciu PGNiG i Disney XD (do lipca 2015).

III. PROJEKTY EDUKACYJNE I DZIAŁANIA OBYWATELSKIE

III.1 KULTURA, DZIEDZICTWO I MEDIA

Cztery strony Warszawy. Młodzi przewodnicy po wielokulturowej stolicy, Czytam sobie w bibliotece, Filmoteka Szkolna. Akcja!, Inspirowane pamięcią, Kulthurra! Zajęcia artystyczne w szkołach, Liderzy i liderki tolerancji, Szkoła tolerancji, Nagroda im. Ireny Sendlerowej, Nienawiść. Jestem przeciw!, Opowiem Ci o wolnej Polsce, Włącz się! Młodzi i media

Cztery strony Warszawy. Młodzi przewodnicy po wielokulturowej stolicy

To program, w którym warszawscy uczniowie stają się przewodnikami po swoim wielokulturowym mieście i jego świątyniach.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Wspólnie z młodzieżą z 4 szkół warszawskich zorganizowaliśmy dni otwarte w cerkwi, meczecie, synagodze i zborze ewangelickim w Warszawie.
- Powstał film prezentujący ideę projektu oraz 4 miniprzewodniki po świątyniach opracowane przez młodzież.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Poszerzenie działań i organizację terenowych gier wielokulturowych po Warszawie.
- Przygotowanie serii filmów z mieszkańcami Warszawy różnych wyznań.
- Zaangażowanie większej liczby szkół.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt współfinansowało Miasto Stołeczne Warszawa.

Czytam sobie w bibliotece

To pomysł na promocję czytelnictwa, tym razem skierowany do najmłodszych czytelników - dzieci w wieku 5-8 lat. Dotarliśmy do bibliotek szkolnych i publicznych z narzędziami, które zachęcały dzieci do nauki samodzielnego czytania i pomogły bibliotekom zbudować własny program działań animacyjnych wokół literatury.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- 900 bibliotek w projekcie.
- 9 twórczych scenariuszy pracy z książką z dziećmi w wieku 5-8 lat wykorzystującymi takie narzędzia jak: film, teatr, plastyka, słuchowisko.
- 4 filmy instruktażowe z uwagami trenerskimi dla osób, które prowadzą zajęcia z dziećmi.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuacja współpracy z Wydawnictwem Egmont w ramach *Nocy bibliotek* - nowego projektu CEO.
- Poszerzenie liczby odbiorców i materiałów pomocniczych dla bibliotekarzy.

Partnerzy, sponsorzy

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Partnerzy: Wydawnictwo Egmont, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

Filmoteka Szkolna. Akcja!

Projekt realizowany od 2009 r. we współpracy z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej. Ma na celu upowszechnienie Filmoteki Szkolnej, wspieranie nauczycieli w wykorzystaniu materiału filmowego na zajęciach szkolnych, promocję dobrych praktyk z zakresu edukacji filmowej, a także stworzenie uczniom i nauczycielom możliwości nawiązania kontaktów ogólnopolskich i wymiany doświadczeń.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Powstał nowy 3-miesięczny kurs online dla nauczycieli zainteresowanych dalszym rozwojem w zakresie edukacji filmowej. Wzięło w nim udział 60 nauczycieli.
- Opracowaliśmy publikację pt. "Zmontuj sobie projekt" z dobrymi praktykami liderów Filmoteki Szkolnej - wybranych praktyków edukacji filmowej.
- 20 liderów Filmoteki Szkolnej zostało nagrodzonych na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni Nagrodą PISF w kategorii edukacji młodego widza.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuacja sprawdzonych metod współpracy z nauczycielami w zakresie edukacji filmowej - organizacja kursów e-learningowych, inicjowanie projektów edukacyjnych, animowanie młodzieży poprzez organizację konkursów, festiwali, gier miejskich.
- Dalsze wzmocnienie sieci liderów, decentralizacja działań, wsparcie nauczycieli w poszukiwaniu nowatorskich pomysłów.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt *Filmoteka Szkolna. Akcja!* jest realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej we współpracy z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej. Projekt współfinansowany przez Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Inspirowane pamięcią

Celem programu jest promocja nowoczesnej edukacji historycznej wykorzystującej film oraz pogłębienie świadomości historycznej wśród młodzieży, a także inicjowanie twórczych działań młodych ludzi (autorskich wypowiedzi w postaci krótkich filmów na temat pokoju i wspólnych europejskich wartości).

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- 30 grup młodzieżowych z Polski, Czech i Słowacji podjęło się realizacji własnych projektów filmowych inspirowanych pamięcią.
- Zorganizowaliśmy pierwsze z 3 planowanych międzynarodowych szkoleń, w czasie którego młodzi ludzie uczestniczyli w warsztatach z historykami i filmowcami.
- Wraz z partnerami wybraliśmy 23 filmy poruszające trudne tematy związane ze zbrodniami totalitaryzmów i przygotowaliśmy do nich pytania do dyskusji i dalsze inspiracje.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Realizacja zaplanowanych działań w projekcie (2 międzynarodowe warsztaty i prezentacja prac uczniów oraz wydanie płyty DVD z filmami i materiałami pomocniczymi).

Partnerzy, sponsorzy

Program *Inspirowane pamięcią* jest współfinansowany w ramach unijnego programu „Europa dla obywateli”. Partnerami w projekcie są People in Need z Czech, People i Peril ze Słowacji, Kino Vision z Niemiec, Polski Instytut Sztuki Filmowej, Muzeum Powstania Warszawskiego i Warszawska Szkoła Filmowa.

Kulthurra! Zajęcia artystyczne w szkołach

To program edukacji kulturalnej, w którym uczniowie pod opieką nauczyciela przygotowawali projekty artystyczne pod hasłem „Moje miejsce, moja historia”. Młodzież zaproszona została na prowadzone przez specjalistów zajęcia teatralne, filmowe, fotograficzne.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Powstało 30 młodzieżowych projektów artystycznych.
- 30 nauczycieli uczestniczyło w kursie e-coachingowym, który wprowadzał nowatorskie rozwiązania do edukacji artystycznej w szkole.
- 10 artystów pojechało do szkół na dwudniowe warsztaty twórcze.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Przygotowanie ogólnopolskiej (nie)konferencji Art Camp podsumowującej program i prezentującej jego efekty
- Wsparcie młodzieży poprzez organizację dłuższych rezydencji artystycznych, w ramach których młodzi twórcy przez kilka tygodni będą wspólnie z młodymi ludźmi przygotowywać projekty artystyczne inspirowane lokalnymi potrzebami i włączające lokalną społeczność.

Partnerzy, sponsorzy

Program realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Liderzy i liderki tolerancji, Szkoła tolerancji

Pomagamy wprowadzić na lekcje elementy edukacji antydyskryminacyjnej, równościowej i wielokulturowej. Oferujemy udział w kursach, przygotowujemy materiały i wspieramy w działaniach integracyjnych. Współpracujemy z praktykami, nauczycielami nagrodzonymi bądź wyróżnionymi w przyznawanej od 2006 r. nagrodzie im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”, którzy wspierają młodych nauczycieli.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- 100 nauczycieli ukończyło kurs e-coachingowy z zakresu edukacji wielokulturowej i antydyskryminacyjnej.
- Powstało 15 projektów antydyskryminacyjnych w całej Polsce angażujących młodzież i lokalną społeczność.
- Opublikowaliśmy nowe materiały pomocnicze prezentujące dobre praktyki nauczycieli - praktyków z sieci Liderów tolerancji.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuowanie działań skierowanych do nauczycieli (kurs internetowy, szkolenia stacjonarne).
- Wzmocnienie projektu merytorycznie poprzez otwarte webinaria z ekspertami ze Stanów Zjednoczonych, Norwegii i Islandii.

Partnerzy, sponsorzy

Program *Szkoła tolerancji* finansowany ze środków Fundacji im. Róży Luxemburg. *Liderzy Tolerancji* przez Ambasadę Stanów Zjednoczonych. Partnerem projektu jest Koalicja Edukacji Antydyskryminacyjnej.

Nagroda im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”

Została ustanowiona w 2006 roku. Jej celem jest uhonorowanie nauczycieli, którzy uczą i wychowują w duchu tolerancji i poszanowania dla innych, inspirują do działań zgodnych z tymi zasadami i odgrywają aktywną rolę w swojej szkole oraz społeczności lokalnej.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Otrzymaliśmy 45 zgłoszeń, spośród których kapituła w 10 osobowym składzie wybrała 10 wyróżnionych. Laureatem został Jakub Niewiński z Gimnazjum nr 1 im. Hipolita Cegielskiego w Murowanej Goślinie.
- 23 października w Muzeum Historii Żydów Polskich odbyła się ceremonia wręczenia Nagrody z udziałem gości - przedstawicielei ambasad, ministerstw, organizacji działających na rzecz różnorodności i tolerancji.
- Wszyscy laureaci zostali włączeni do sieci Liderów tolerancji CEO.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Przeprowadzenie kolejnej edycji nagrody.
- Poszukiwanie sponsorów i stałych darczyńców.

Partnerzy, sponsorzy

Program konkursu nagrody im. I. Sendlerowej został dofinansowany ze środków Fundacji Signum oraz Gminy Wyznaniowej Żydowskiej Warszawskiej. Partnerem jest Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Nagroda uzyskała patronat Minister Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Nienawiść. Jestem przeciw!

To projekt, w którym młodzież organizuje własne e-kampanie przeciw mowie nienawiści. Celem było włączenie społeczności szkolnej w działania przeciw mowie nienawiści, zwiększenie świadomości problemu w szkole oraz manifestacja sprzeciwu wobec nienawiści i „hejtowaniu”.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Zrzeszyliśmy 200 szkół, które zorganizowały „Dzień przeciw mowie Nienawiści”.
- Stworzyliśmy i udostępniłyśmy otwarty kursu internetowy dla nauczycieli i nauczycielek „Miej oko na nienawiść” w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.
- Zorganizowaliśmy 4 eksperckie spotkania online – webinaria. Dwa dla uczniów i uczennic: „Cyberprzemoc” oraz „Manipulacje w mediach” oraz dwa dla nauczycieli i nauczycielek: „A whole school approach to prevention of hate speech” oraz „Jak rozmawiać o uchodźcach i wielokulturowości w szkole”.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Planujemy podsumowanie i sprawozdanie z projektu do kwietnia 2016.
- Chcemy wydać i rozpowszechnić wśród szkół e-publikację z dobrymi praktykami działań przeciw mowie nienawiści w szkołach.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt *Nienawiść. Jestem przeciw!* realizowany jest we współpracy z Europejskim Centrum Wergelanda w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG.

Opowiem ci o wolnej Polsce – spotkania młodzieży ze świadkami historii

Celem programu jest przybliżenie młodym ludziom wydarzeń związanych z najnowszą historią Polski, pokazanie w jaki sposób na przestrzeni ostatnich dekad kształtowało się społeczeństwo obywatelskie. Ważnym elementem pracy nad projektem są spotkania oraz wywiady młodzieży ze świadkami historii.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Zorganizowaliśmy 2 edycje kursu internetowego, który krok po kroku pomaga nauczycielom zrealizować w szkole projekt historii mówionej (130 uczestników).
- W czerwcu odbyła się prezentacja projektów młodzieżowych w Muzeum Powstania Warszawskiego i Przystanku Historia IPN angażująca młodzież z całej Polski, gości i media (blisko 120 osób).

Najważniejsze plany na rok 2016

- Dodatkowe wsparcie uczestników programu poprzez organizację szkoleń stacjonarnych dla nauczycieli, konkursu na film dokumentalny dla uczniów oraz otwartych lekcji online – webinarium.

Partnerzy, sponsorzy

Partnerami programu są Muzeum Powstania Warszawskiego i Instytut Pamięci Narodowej. Program dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach Programu Patriotyzm Jutra 2015.

Włącz się. Młodzi i media

To wspólny program CEO i Fundacji Evens, który realizujemy od 2012 roku. Jest odpowiedzią na potrzebę rozwijania kompetencji medialnych dzieci i dorosłych. Przygotowujemy wskazówki dotyczące sposobu wykorzystania tradycyjnych i nowych mediów na zajęciach, szkolimy nauczycieli i animujemy uczniów.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Powstało 10 sieci liderów edukacji medialnej w całej Polsce, dla których prowadzimy szkolenia i warsztaty.
- W kursie e-coachingowym wzięło udział 80 nauczycieli i 50 grup uczniów. Powstało 150 projektów uczniowskich.
- Zainicjowaliśmy powstanie Koalicji Edukacji Medialnej i Cyfrowej, w której skład wchodzi blisko 20 organizacji.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Dalszy rozwój materiałów i oferty skierowanej do szkół.
- Przygotowanie programu adresowanego do uczniów młodszych: z klas 4-6 szkoły podstawowej.
- Organizacja ogólnopolskiego festiwalu podsumowującego rezultaty pracy w projekcie.

Partnerzy, sponsorzy

Program realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i Fundację Evens. Dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

III.2 SAMORZĄD UCZNIOWSKI, WOŁONTARIAT, DZIAŁANIA OBYWATELSKIE

Działasz.pl, Konkurs „Rozwój ma wiele twarzy”, Latarnik wyborczy, Młody Obywatel, Młodzi głosują, PoczytajMY, Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego, Samorząd uczniowski/Szkoła demokracji, Sejm dzieci i młodzieży, Solidarna Szkoła, STRAŻNICTWO - profesjonalnie i trwale w służbie publicznej

Działasz.pl

Celem prowadzonego portalu internetowego jest INSPIRACJA I WSPARCIE. W zakresie inspirowania: proponowanie pomysłów na działania społeczne, w które młodzi ludzie mogą się angażować, promowanie przykładów ciekawych działań, które już zostały zrealizowane, prezentowanie młodych liderów i liderki, którzy już prowadzą takie działania. W zakresie wspierania: podpowiedzenie młodym ludziom, jak realizować inicjatywy, które zaplanowali (np. jak zaplanować działanie, jak zdobyć środki, itd.) oraz przekazywanie informacji o działaniach i organizacjach, które mogą wesprzeć młodych liderów i liderki.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Zrealizowaliśmy II edycję konkursu minigrantowego „Wkrętak! Wkręć siebie i innych w działanie”, w ramach którego wsparcie merytoryczne i finansowe otrzymały trzy lokalne inicjatywy młodzieżowe.
- Opowiadaliśmy o działaniach naszych liderów i liderki w Programie Trzecim Polskiego Radia.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Pozyskanie funduszy na rozwój portalu i organizację działań wspierających dla użytkowników i użytkowniczek portalu (konkurs minigrantowy, warsztaty).
- Zbudowanie stałej młodzieżowej redakcji portalu.
- Zakończenie zmian technicznych.

Partnerzy, sponsorzy

II edycja konkursu „WkrętaK” została zorganizowana przy wsparciu finansowym Pana Michała Dzido, właściciela firmy SKARNA.

Portal współpracuje z wieloma organizacjami i nieformalnymi grupami młodzieżowymi, m.in. Polską Radą Organizacji Młodzieżowych, Europejskim Portalem Młodzieżowym czy MAM Forum Pismaków.

Konkurs „Rozwój ma wiele twarzy”

W związku z trwającym Europejskim Rokiem na rzecz Rozwoju (ERR) zaprosiliśmy uczniów i uczennice gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, nauczycieli i nauczycielki oraz całe społeczności szkolne do udziału w akcji edukacyjnej i konkursie „Rozwój ma wiele twarzy”. Etap edukacyjny pomógł wejść uczestnikom wejść w tematykę ERR i pogłębił ich wiedzę na temat wybranych obszarów współpracy rozwojowej. Uczniowie mogli korzystać z materiałów zamieszczonych na specjalnej stronie internetowej, wziąć udział w 3 webinarach, organizować – wykorzystując dostępne materiały – lekcje, spotkania, warsztaty poświęcone tematyce, by lepiej zrozumieć założenia i przygotować się do wrześniego konkursu. Konkurs rozpoczął się tradycyjnie: 1 września. Zespołowa praca konkursowa miała w prosty sposób ukazywać ideę współpracy rozwojowej i zachęcać odbiorców do zaangażowania się w inicjatywy na rzecz rozwoju w ramach obszarów wskazanych przez organizatorów.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Powstało 49 kampanii społecznych informujących o tym, czym jest współpraca rozwojowa oraz w jaki sposób prowadzi ją Unia Europejska. W promocję spotów uczniowskich zaangażowano społeczności lokalne i media.
- Konkurs po raz pierwszy poprzedzony był akcją edukacyjną, która koncentrowała się zarówno na tematyce konkursu (współpraca rozwojowa), jak i metodologii (kampania społeczna). Udało się zaangażować ekspertów z różnych instytucji w obu tych obszarach.
- Finaliści konkursu mogli wziąć udział – podczas gali – w dwugodzinnych warsztatach dotyczących argumentowania i planowania dalszych działań.

Partnerzy, sponsorzy

Organizatorami akcji edukacyjnej i konkursu było Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce oraz Centrum Edukacji Obywatelskiej w partnerstwie z Grupą Zagranica.

Latarnik Wyborczy

Celem programu jest zachęcenie Polek i Polaków do uczestnictwa w wyborach oraz świadomego i przemyślanego oddania swojego głosu poprzez umożliwienie przedwyborczego porównania własnych poglądów politycznych z deklaracjami komitetów wyborczych startujących w wyborach powszechnych.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Usprawniliśmy komunikację z użytkownikami i użytkowniczkami *Latarnika* dzięki pojawieniu się projektu w mediach społecznościowych.
- Zwiększyliśmy zasięg projektu z 200 000 osób w edycji z 2014 r. do około 650 000 osób w każdej edycji w 2015 r (wybory prezydenckie i parlamentarne).
- Po raz pierwszy włączyliśmy do projektu komitety wyborcze, które nie zarejestrowały swoich list w całej Polsce.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Utrzymanie eksperckiej pozycji zespołu *Latarnika Wyborczego* w mediach ogólnopolskich.
- Wypracowanie formuły projektu na najbliższe wybory samorządowe.

Partnerzy, sponsorzy

Współtwórcą edycji prezydenckiej i parlamentarnej 2015 była Grupa Etendard. Partnerzy projektu: Polsat News 2, Wyborcza.pl, TOK FM, NQ.pl.

Młody Obywatel

Cele programu: wprowadzanie tematyki działalności w społeczności lokalnej do szkół gimnazjalnych i organizacji pracujących z młodzieżą; wsparcie młodych ludzi w podejmowaniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej; wyposażenie opiekunów grup projektowych w wiedzę i umiejętności przydatne do odpowiedniego wspierania działań lokalnych podejmowanych przez grupy młodzieżowe.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Wsparliśmy 457 grup projektowych w realizacji ich działań na rzecz lokalnych społeczności (przygotowanych na podstawie zdiagnozowanych zasobów i potrzeb).
- Opracowaliśmy i wydaliśmy materiały edukacyjne dotyczące proponowanych w programie tematów (publikacja „Młody Obywatel na sportowo” w nakładzie 1000 egzemplarzy oraz zeszyty ćwiczeń do publikacji „Zmiennicy” w nakładzie 1500 egzemplarzy), stworzyliśmy 6 filmików edukacyjnych nt. działań w przestrzeni publicznej oraz działań społecznych związanych ze sportem.
- Uruchomiliśmy nowoczesną, bardziej funkcjonalną i estetyczną stronę internetową programu.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Realizacja kolejnych edycji programu z nowymi tematami.
- Wprowadzenie modułu lekcji o finansach (finanse gminy), prowadzonych przez wolontariuszy BGK we współpracy z animatorami CEO i adresowanych głównie do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
- Pozyskanie patronatu Ministra Edukacji Narodowej na kolejną edycję programu.

Partnerzy, sponsorzy

Program jest realizowany wspólnie przez CEO i Fundację BGK, która jest jednocześnie jedynym sponsorem projektu. Patronat nad programem objął Minister Edukacji Narodowej.

Młodzi głosują

Celem akcji *Młodzi głosują* było zwiększenie uczestnictwa młodych ludzi w życiu publicznym, zachęcenie ich do świadomego udziału w wyborach poprzez dostarczenie informacji na temat procedur demokratycznych i znaczenia wyborów, zaangażowanie w działania na rzecz wysokiej frekwencji wyborczej i udział w wyborach młodzieżowych.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Umożliwienie prawie 325 tysiącom uczniów i uczennic udziału w młodzieżowych wyborach i danie im szansy zdobycia praktycznej wiedzy na temat procedur wyborczych oraz wypowiedzenia swojego zdania w ważnych dla kraju sprawach.
- Dotarcie z działaniami profrekwencyjnymi i ideą „vote smart” do ponad 1500 szkół w każdej edycji (w 2015 odbyły się dwie edycje Młodzi głosują: przed wyborami prezydenckimi i parlamentarnymi).

Najważniejsze plany na rok 2016

- Program został zakończony. Kontynuacja przewidywana za 3 lata przy okazji kolejnych wyborów powszechnych.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt *Młodzi głosują* współfinansowało miasto st. Warszawa. Partnerem projektu była Fundacja Stefana Batorego w ramach koalicji „Masz głos, masz wybór”.

PoczytajMY

Cel programu to kształtowanie postaw obywatelskich młodzieży i dorosłych oraz promowanie podejmowania lokalnych działań związanych z czytelnictwem.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Powstało 350 klubów czytelniczych.
- Powstały dwa scenariusze zajęć czytelniczych, które zostały przygotowane w „języku uczniów”. Aby zrealizować spotkanie uczniowie powinni wcześniej zdobyć kilka informacji o swojej społeczności.

Najważniejsze plany na rok 2016:

- Opublikowanie kolejnych scenariuszy i materiałów edukacyjnych.
- Planujemy zaproponować uczestnikom programu konkretnych narzędzi, które przygotują nauczycieli do wspierania działań lokalnych młodzieży, a uczniom pozwolą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego (POST)

Cele programu to: stworzenie długofalowego planu działań w oświacie, dostosowanego do potrzeb konkretnej społeczności lokalnej; poprawa jakości pracy szkół przez włączenie w proces refleksji nad oświatą oraz decydowania o niej przez bezpośrednich uczestników procesu edukacyjnego (dyrekcji szkół, nauczycieli, uczniów i rodziców); zainteresowanie mieszkańców gminy jakością oświaty oraz wprowadzenie definicji i kryteriów jakości pracy szkoły; zbudowanie wokół problemów oświaty i szkół szerokiego wsparcia społecznego, przełamanie ogólnego pesymizmu i przekonania, że w polskich szkołach "i tak się nic nie zmieni".

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Trwa pilotaż procedury POST we współpracy z władzami miasta Ełk oraz Powiatu Ełckiego.
- Dotychczasowe etapy procesu zostały sprawdzone i zmodyfikowane w kontekście współpracy z innymi samorządami terytorialnymi.
- Stworzenie strony internetowej programu.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Przygotowanie oferty współpracy skierowanej do innych samorządów terytorialnych.
- Promocja oferty wśród jednostek samorządu terytorialnego.
- Podjęcie współpracy z co najmniej 5 innymi samorządami terytorialnymi.

Samorząd uczniowski - Szkoła demokracji 2015

Celem programu jest poprawa funkcjonowania samorządów uczniowskich w polskich szkołach, poprzez zapewnienie niezbędnej wiedzy i umiejętności nauczycielom-opiekunom samorządów i uczniom aktywnie w nich działającym oraz wspieranie szkół w tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi szkolnej demokracji i partycypacji uczniowskiej.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- W projekcie wzięło udział (otrzymało certyfikaty uczestnictwa) ponad 150 szkół.
- Wypracowane zostały kryteria przyznania certyfikatu – narzędzie do weryfikacji warunków dla rozwoju demokracji i partycypacji uczniów w szkole.
- Uruchomiona została nowa strona internetowa programu.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Utrzymanie projektu z zewnętrznym finansowaniem.
- Stworzenie zespołu nauczycielskiego mentorów wspierających szkoły ubiegające się o certyfikat – zespół złożony z osób ze szkół, które otrzymały certyfikat w roku szkolnym 2015/16.

- Usystematyzowanie dobrych praktyk z roku szkolnego 2015/16 i ich opublikowanie (spośród niemal 900 relacji ze szkolnych działań!).
- Rozwinięcie działalności gospodarczej.

Partnerzy, sponsorzy

Działania finansowane były z programu „Obywatele dla demokracji” finansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG. Partnerzy zagraniczni: CEDU – Czechy, Involver.org – Wielka Brytania, SIF – Islandia, Kartlosi – Gruzja.

Sejm Dzieci i Młodzieży

Celem programu w roku 2015 było: rozpowszechnienie wśród młodych ludzi wiedzy o przestrzeni publicznej i umiejętności diagnozowania potrzeb mieszkańców względem niej; zidentyfikowanie liderów społecznych – osób o największym potencjale działania i realizowania kreatywnych projektów społecznych; umożliwienie młodym ludziom podjęcia dyskusji o możliwościach wpływania na swoje najbliższe otoczenie – przestrzeń publiczną w miejscu zamieszkania; przybliżenie młodym ludziom zasad funkcjonowania Sejmu RP i procesu legislacyjnego.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Przeprowadzenie projektu pomimo braku dużego zewnętrznego finansowania.
- Prawie 600 działań młodzieżowych – przeprowadzonych diagnoz lokalnych dotyczących przestrzeni publicznej, następnie realizacja ponad 200 działań w odniesieniu do wyników tej diagnozy.
- Sprawne przeprowadzenie całej sesji, od posiedzenia komisji po posiedzenie plenarne.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Projekt w roku 2016 nie będzie realizowany przez CEO.

Partnerzy, sponsorzy

W roku 2015 program był organizowany wspólnie z Kancelarią Sejmu, Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz Ośrodkiem Rozwoju Edukacji. Finansowany ze środków Kancelarii Sejmu i ORE.

Solidarna Szkoła

Celem programu *Solidarna Szkoła* jest zaangażowanie całej społeczności szkolnej w edukację solidarnościową oraz debatę na temat współodpowiedzialności za umacnianie demokracji. Cele szczegółowe: wypracowanie szkolnego modelu wychowania uczniów solidarnych z członkami społeczności lokalnej, angażujących się w działanie na rzecz dobra wspólnego; kształtowanie u uczniów postawy solidarności oraz odpowiedzialności za wspólnotę, które będą motywacją do podejmowania działań i współpracy; kształtowanie u uczniów świadomości globalnych problemów i konieczności solidarnego wsparcia krajów rozwijających się.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- W programie wzięły udział 52 szkoły z całej Polski. Zrealizowano 30 projektów uczniowskich, a 22 szkoły otrzymały za swoje działania certyfikat „Solidarnej Szkoły”.
- Zorganizowaliśmy konferencję podsumowującą projekt w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku. W konferencji wzięło udział 60 uczniów i 20 nauczycieli, a także eksperci i świadkowie historii. Wyniki pracy uczniów upowszechniliśmy w formie wystawy online.
- Zorganizowaliśmy szkolenie stacjonarne dla 12 nauczycieli i warsztaty projektowe w 12 szkołach.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Planujemy organizację kolejnych warsztatów projektowych w szkołach, dzięki którym uczniowie będą mogli poznawać nowe metody działania i wdrażać je przy realizacji swoich projektów obywatelskich.

- W roku 2016 planujemy zainteresowanie ważnymi rocznicami historycznymi (czerwiec 1956 i 1976, stan wojenny) i opracowanie materiałów edukacyjnych związanych z tą tematyką.

Partnerzy, sponsorzy

Program prowadzony jest od 2013 roku wspólnie z Europejskim Centrum Solidarności. W 2015 roku został dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm jutra 2015”. Ponadto przejazdy szkół na konferencje zostały sfinansowane przez PKP Intercity. W drugiej połowie roku współpracowaliśmy też z Tygodnikiem Powszechnym, który udostępnił nam materiały o współpracy rozwojowej i opublikował artykuł poświęcony *Solidarnej Szkole*.

STRAŻNICTWO. Profesjonalnie i trwale w interesie publicznym

Fundacja CEO w partnerstwie z Siecią Obywatelską – Watchdog Polska, kontynuowała projekt systemowy *Strażnictwo. Profesjonalnie i trwale w służbie publicznej*. Fundacja odpowiedzialna jest w całości za realizację Działania 8 (Wprowadzanie strażnictwa do szkół), które głównymi celami są: podniesienie pozycji, rangi, świadomości społecznej i znaczenia kontroli społecznej dla interesu publicznego, wobec społeczeństwa i decydentów oraz podwyższenie świadomości, kultury prawnej, zaangażowania poszukujących obywateli i organizacji strażniczych. W ramach projektu opracowany i zrealizowany został kurs internetowy praktycznej edukacji prawnej – rozpoczęty w 2014, a w 2015 roku ukończony przez 25 uczestników.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Organizacja trzydniowych szkoleń stacjonarnych: dla uczestników kursu internetowego oraz dla tzw. multiplikatorów (20 osób).
- Stworzenie i upowszechnienie modelu praktycznej edukacji prawnej (publikacja online).
- Zacieśnienie współpracy z wiodącymi organizacjami strażniczymi oraz nawiązywanie relacji z lokalnymi grupami działaczy społecznych w tym obszarze (w tym sieciowanie szkół z lokalnymi organizacjami).
- Organizacja 30 szkoleń regionalnych przez lokalnych liderów edukacji prawnej.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuowana będzie współpraca z lokalnymi liderami edukacji prawnej w zakresie upowszechniania wypracowanych materiałów i dobrych praktyk.
- Podejmowane będą działania edukacyjne związane prowadzeniem przez lokalnych działaczy strażniczych lekcji obywatelskich w szkołach.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt realizowany jest w ramach programu Obywatele dla Demokracji finansowany z Funduszy EOG oraz środków Trust for Civil Society. Kontynuowana była współpraca z wiodącymi organizacjami strażniczymi: Sieć Obywatelska - Watchdog Polska, Homo Faber, Court Watch i Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

III.3 ODPOWIEDZIALNOŚĆ GLOBALNA I EKOLOGIA

Weź oddech, W świat z klasą, Wzór na rozwój, Zgodnie z naturą, Zrównoważony rozwój w edukacji leśnej

Weź oddech

To program z zakresu edukacji ekologicznej skierowany do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z województw mazowieckiego, świętokrzyskiego, lubelskiego i łódzkiego. Jego celem był wzrost świadomości uczniów, nauczycieli i społeczności lokalnych na temat ochrony czystości powietrza, w tym kluczowego dla programu zagadnienia „niskiej emisji”.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- 14 grudnia 2015 roku zaczęła się rekrutacja do programu na terenie wymienionych województw. Rozpoczęliśmy też przygotowywać materiały edukacyjno-promocyjne, np. przewodnik po programie oraz publikację ze scenariuszami zajęć.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Przeprowadzenie konferencji otwierającej (styczeń).
- Wydanie publikacji ze scenariuszami zajęć (marzec).
- Przeprowadzenie lekcji na temat niskiej emisji z wykorzystaniem pakietu do badania powietrza (marzec-czerwiec) w 80 szkołach.
- Przeprowadzenie 80 uczniowskich projektów informacyjnych i rzeczniczych (wrzesień-grudzień).

Partnerzy, sponsorzy

Program *Weź oddech* jest współfinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W świat z klasą

Celem ogólnym programu było upowszechnienie edukacji globalnej wśród nauczycieli gimnazjów, poprzez jej lepsze zintegrowanie z treściami podstawy programowej kształcenia ogólnego wybranych przedmiotów. Jego osiągnięcie umożliwić miała realizacja następujących celów bezpośrednich: opracowanie i upowszechnienie koncepcji nauczania globalnego ułatwiającego systematyczne włączanie edukacji globalnej do zajęć przedmiotowych; opracowanie i udostępnienie nauczycielom narzędzi do prowadzenia z uczniami zajęć dotyczących globalnych współzależności; podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie edukacji globalnej i tworzenia narzędzi dydaktycznych o tematyce globalnej.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Opublikowaliśmy trzecie wydanie broszury zawierającej koncepcję edukacji globalnej oraz publikacji dotyczącej wprowadzania edukacji globalnej na zajęciach wiedzy o społeczeństwie oraz drugie wydanie pięciu pozostałych publikacji przedmiotowych z serii „W świat z klasą” (do nauczania języka polskiego, języka angielskiego, historii, biologii oraz plastyki i zajęć artystycznych). Publikacje spotkały się z dużym zainteresowaniem nauczycieli i nauczycielek; zostały rozdystrybuowane w wersji drukowanej oraz udostępnione do pobierania w wersji elektronicznej ze strony internetowej programu. Łącznie publikacje pobrano ok. 1700 razy.
- U uruchomiliśmy nową stronę internetową programu edukacji globalnej, na której opublikowaliśmy wszystkie scenariusze przedmiotowe, które powstały w ramach projektu „W świat z klasą” – łącznie 120 materiałów.
- Opracowaliśmy moduły kursu internetowego z zakresu edukacji globalnej w oparciu o wydane publikacje z serii „W świat z klasą”. Kursy są przeznaczone dla nauczycieli i nauczycielek: historii, biologii i plastyki uczących w gimnazjach. Na kursie przeszkoliliśmy 100 nauczycieli, którzy zdobyli kompetencje włączania zagadnień edukacji globalnej do nauczania przedmiotowego w odniesieniu do podstawy programowej.
- Opublikowaliśmy drugie wydanie publikacji „Cały świat w klasie” oraz „Świat na wyciągnięcie ręki” – zawierających 30 scenariuszy zajęć na zajęcia historii, WOS-u, geografii oraz do wykorzystania na godzinach wychowawczych w gimnazjum. Publikacje były dystrybuowane w wersji drukowanej oraz udostępnione do pobierania w wersji elektronicznej ze strony internetowej programu.
- Zaprezentowaliśmy projekt na 5 wydarzeniach międzynarodowych: w Wiedniu podczas TRIALOG Partnership Fair (maj 2015), we Wrocławiu podczas 5th International Conference on Critical Education (czerwiec 2015), w Liverpoolu podczas TEESNet Conference (lipiec 2015), w Salonikach podczas NECE Conference (listopad 2015), w Zagrzebiu podczas 3rd Global Education Congress (grudzień 2015).

Najważniejsze plany na rok 2016

- Rozwinięcie koncepcji edukacji globalnej i włączenie jej do kolejnych przedmiotów na poziomie gimnazjalnym.
- Zdobycie środków finansowych na kontynuację programów z zakresu edukacji globalnej.

Partnerzy, sponsorzy

W latach 2013-2015 projekt *W świat z klasą* był finansowany ze środków Unii Europejskiej, a w 2015 roku po raz trzeci z rządu otrzymał dofinansowanie w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Wzór na rozwój

Cele programu: upowszechnianie wśród nauczycieli, metodyków oraz pracowników NGO zajmujących się edukacją globalną, materiałów, które uwzględniają perspektywę globalną w nauczaniu przedmiotów ścisłych; podnoszenie kompetencji nauczycieli przedmiotów ścisłych oraz metodyków w zakresie włączania perspektywy globalnej do zajęć z przedmiotów ścisłych; nawiązanie współpracy z ośrodkami doskonalenia nauczycieli w ramach budowania wsparcia systemowego zapewniającego wprowadzenie treści edukacji globalnej na lekcje przedmiotów ścisłych.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Z sukcesem zakończyliśmy realizację, dbając o zapewnienie trwałości i dostępności do materiałów edukacyjnych opracowanych w projekcie.
- Udostępniliśmy kurs internetowy w taki sposób, by wszyscy zainteresowani nauczyciele mogli nadal w nim uczestniczyć (bez wsparcia mentorskiego, ale z wglądem do refleksji innych uczestników kursu).
- Zaangażowaliśmy pracowników i pracowniczki innych instytucji doskonalących nauczycieli w upowszechnianie materiałów i metodologii projektu (wspólnie wypracowaliśmy program warsztatu, który konsultanci metodyczni następnie włączyli do oferty warsztatowej swoich ośrodków).

Najważniejsze plany na rok 2016

- Realizacja 3-letniego projektu *Wzór na rozwój* zakończyła się w styczniu 2016. Planujemy aplikowanie o środki na kontynuację działań z zakresu włączania perspektywy globalnej do nauczania przedmiotów ścisłych.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt *Wzór na rozwój* finansowany był ze środków Unii Europejskiej oraz w ramach polskiego Programu Współpracy Rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Zgodnie z naturą

Cele programu: zdobycie przez uczestników wiedzy na temat różnorodności biologicznej i obszarów chronionych oraz szans i zagrożeń z nimi związanych; wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce przez młodzież prowadzącą projekty skierowane do społeczności lokalnych; zaproponowanie działań, dzięki którym mieszkańcy i mieszkanki oraz lokalne instytucje zdobędą wiedzę o wartości obszaru, w którym żyją oraz korzyściach, jakie mogą czerpać z jego ochrony.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- W trakcie dwóch semestrów w roku 2015 przygotowaliśmy 86 warsztatów edukacyjnych dla uczniów i uczennic. Młodzież poznawała potencjał obszarów Natura 2000 w pobliżu własnej szkoły, uczyła się pracować metodą projektu uczniowskiego oraz planowała pracę nad własnym projektem skierowanym do społeczności lokalnej.
- Dla nauczycieli i nauczycielek przygotowaliśmy pięciodniowe szkolenie „Aktywnie w Naturze” utrwalające wiedzę na temat metod działania na rzecz obszarów chronionych (w szczególności obszarów Natura 2000), pracy metodą projektu oraz zdobycie praktycznych umiejętności z zakresu diagnozowania obszarów chronionych.
- Opracowaliśmy 9 kart pracy (ze ścieżkami edukacyjnymi) dla zespołów uczniowskich, przydatnych w pracy projektowej oraz wydaliśmy dwie publikacje „Szkoła zgodna z naturą” i „Scenariusze zajęć terenowych” dla szkoły podstawowej i gimnazjum. Jedna publikacja zawiera materiały dotyczące np. bioróżnorodności, obszarów chronionych oraz wpływu

człowieka na przyrodę. Druga, to zestaw ćwiczeń plenerowych z propozycjami zajęć, które można realizować z dziećmi i młodzieżą poza terenem szkoły.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Kontynuowanie działań edukacyjnych w tematyce zrównoważonego rozwoju w ramach edukacji społeczności obszarów chronionych. Start w konkursach grantowych umożliwiających pozyskanie finansowania na ten cel.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt był dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014. Partnerzy: Stowarzyszenie Ptaki Polskie oraz Towarzystwo dla Natury i Człowieka.

Zrównoważony rozwój w edukacji leśnej

Celem programu *Zrównoważony rozwój w edukacji leśnej* było ułatwienie edukatorkom i edukatorom leśnym wzbogacenia zajęć dotyczących lasu i gospodarki leśnej o perspektywę zrównoważonego rozwoju oraz o perspektywę globalną.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Edukatorki i edukatorzy leśni pogłęбили rozumienie, czym jest zrównoważony rozwój i jaki jest związek tej koncepcji z działalnością Lasów Państwowych.
- Zdobyli też umiejętności potrzebne dla upowszechnienia wśród uczestników i uczestniczek prowadzonych przez siebie zajęć rozumienia i stosowania idei zrównoważonego rozwoju.
- Opracowaliśmy 6 scenariuszy zajęć z zakresu zrównoważonego rozwoju i wątków globalnych w edukacji leśnej.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Planujemy kolejną edycję kursu e-learningowego w Lasach Państwowych, aby przygotować kolejną grupę edukatorek i edukatorów leśnych do prowadzenia edukacji leśnej w duchu zrównoważonego rozwoju.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt przygotowany został wraz z Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych. Projekt został sfinansowany ze środków Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w ramach Projektu Strategicznego „Program działań edukacji leśnej w Lasach Państwowych”.

III.4 PROJEKTY W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

Akademia uczniowska, Cyfrowa Akademia

Akademia uczniowska

Celem programu było podniesienie efektywności nauczania w 287 szkołach gimnazjalnych za pomocą skutecznych metod kształcenia kompetencji kluczowych na lekcjach przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i zajęciach szkolnych kół naukowych.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Zorganizowaliśmy 1 konferencję podsumowującą dla dyrektorów szkół kończących udział w projekcie.
- Zorganizowaliśmy 23 szkolenia stacjonarne i 6 szkolenia e-learningowych
- Wydaliśmy 3 publikacje mające na celu upowszechnienie metod pracy zaproponowanych w ramach projektu.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Projekt *Akademia uczniowska* zakończył się w sierpniu 2015 r.

Partnerzy, sponsorzy

Akademia Uczniowska realizowana była we współpracy z partnerami: Międzynarodowym Instytutem Biologii Molekularnej i Komórkowej i Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności. Projekt wdrażany przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia w Ośrodku Rozwoju Edukacji.

Cyfrowa Akademia

Cyfrowa Akademia jest projektem wprowadzającym społeczną innowację technologiczną. Zakłada stworzenie platformy otwartych kursów z matematyki i przyrody, adresowanych do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz wszystkich dorosłych zainteresowanych poszerzeniem wiedzy i/lub zdaniem egzaminu maturalnego z matematyki.

Szczegółowe cele programu to: zmniejszanie różnic społecznych w zakresie dostępu do wysokiej jakości materiałów dydaktycznych oraz kadry naukowej, promowanie efektywnych form i metod pracy (odwróconej lekcji i projektu edukacyjnego) w polskich szkołach, rozwijanie zainteresowania młodych ludzi (oraz chętnych dorosłych) naukami ścisłymi, poprzez pokazanie praktycznego zastosowania rozumowania matematycznego i naukowego.

Najważniejsze osiągnięcia w roku 2015

- Zadaniem CEO w fazie badawczej projektu (trwającej w 2015 roku) było przygotowanie materiałów metodycznych i szkoleniowych (komplementarnych wobec treści przygotowanych przez uczelnie wyższe), skierowanych do nauczycieli oraz bezpośrednich użytkowników - uczniów i dorosłych.
- Zespół CEO czuwał nad dopasowaniem tworzonych przez uczelnie materiałów do specyficznych potrzeb grup docelowych. Przeprowadziliśmy konsultacje przygotowujących filmów i scenariuszy zajęć z nauczycielami i uczniami, na bieżąco monitorowaliśmy ich dostosowanie do obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
- Przygotowaliśmy i przeprowadziliśmy szkolenie dla pierwszych użytkowników platformy, których zadaniem było następnie przetestowanie jej użyteczności. Szkolenie dotyczyło zarówno funkcjonalności platformy, metod oraz form pracy wykorzystywanych i promowanych w ramach całego projektu (odwrócona lekcja, projekt edukacyjny).
- CEO pełni w projekcie rolę lidera konsorcjum.

Najważniejsze plany na rok 2016

- Zakończenie działań w fazie badawczej
- Przeprowadzenie działań w ramach fazy pilotażowej - zrekutowanie 100 nauczycieli i 2000 uczniów korzystających z materiałów projektu.
- Realizacja filmu upowszechniającego pracę z wykorzystaniem MOOC, metodę odwróconej lekcji i projektu edukacyjnego
- Zorganizowanie warsztatów dla obecnych i potencjalnych użytkowników platformy w trakcie pilotażu.

Partnerzy, sponsorzy

Projekt finansowany jest ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. CEO realizuje go w partnerstwie z Wojskową Akademią Techniczną w Warszawie, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz firmą NebulaX.

IV. EDUKACJA OBYWATELSKA W INTERNECIE - SERWIS INTERNETOWY CEO

Jednym z najważniejszych narzędzi służącym realizacji misji CEO jest serwis internetowy prowadzony pod adresem www.ceo.org.pl. Każdy z programów edukacyjnych CEO ma własną, rozbudowaną stronę internetową, na której publikowane są materiały edukacyjne dla uczniów, scenariusze lekcji i materiały dydaktyczne dla nauczycieli, a także aktualności z programu. Serwis internetowy CEO jest codziennie

aktualizowany w zakresie prezentowanych materiałów. Aby użytkownik mógł posługiwać się nim intuicyjnie, zachowana została konsekwencja w stosowaniu elementów nawigacyjnych, krótkie i jasne opisy na stronie głównej serwisu (oraz na stronach głównych poszczególnych programów), a także adekwatne nazewnictwo zrozumiałe dla użytkownika.

Najważniejsze działania w roku 2015

1. Serwis CEO został rozbudowany o strony internetowe nowych programów/projektów: *Weż oddech, Rozmawiajmy o uchodźcach, Szkoła z Klasą w Ukrainie, Czytam sobie w bibliotece, Samorząd Uczniowski, Młody Obywatel, Eduspaces.*
2. Nowe serwisy zostały w większości zaprojektowane i wdrożone w oparciu o nowe wydanie systemu CMS Drupal.
3. Zmodyfikowana w celu większej funkcjonalności została strona główna fundacji – nowa struktura i treści: www.ceo.org.pl.
4. Odbyły się festiwale internetowe w ramach programów: *Filmoteka Szkolna. Akcja!, Nienawiść. Jestem przeciw!, Szkoła tolerancji.*
5. Zmodyfikowana została struktura oraz uzupełnione, zaktualizowane i zredagowane wszystkie treści na stronie *Nauczycielskiej Akademii Internetowej*: sus.ceo.org.pl/nai
6. Zostały zmodyfikowane pod kątem funkcjonalności oraz zaktualizowane platformy akcji *Młodzi Głosują, Samorzady Mają Głos, Latarnik Wyborczy.*
7. W serwisie blogiceo.nq.pl, dokumentującym przebieg projektów i działań w programach CEO, zarejestrowało się i utworzyło swoje blogi ponad 1000 uczestników nowych edycji programów.
8. Została przeprowadzona aktualizacja ogólnopolskiej bazy szkół w Centralnej Bazie Danych umożliwiająca odnajdywanie szkoły zgłaszającej się do programów edukacyjnych CEO.
9. Nowych blogerów i czytelników zyskała platforma blogów publicystycznych „Oś Świata”, na której odbywa się obywatelsko-profesjonalna debata edukacyjna ekspertów, dyrektorów, nauczycieli, rodziców.
10. Statystyki:
  - 9 040 nowych użytkowników
  - 608 796 sesji
  - 9 433 uczestników programów w roku szkolnym 2014/15

Najważniejsze plany na rok 2016

1. Tworzenie kolejnych serwisów aktualnych i nowych projektów CEO w oparciu o najnowszą wersję systemu CMS Drupal, z dbałością o responsywność i WCAG, w tym:
  - nowego serwisu *Oceniania Kształtującego*, najbogatszego w polskim internecie źródła wiedzy na temat tej skutecznej metody nauczania i oceniania, zawierającego liczne materiały dydaktyczne i edukacyjne, w tym multimedia,
  - nowego serwisu programu *Działasz.pl*, wspierającego młodych ludzi, którzy chcą działać lokalnie,
  - nowej strony programu *Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego*.
2. Utworzenie nowej strony ośrodka Wilga, w którym odbywa się większość szkoleń CEO.
3. Zaprojektowanie i wdrożenie nowej, responsywnej strony głównej CEO.
4. Zmodyfikowanie formuły platformy blogów „Oś Świata”.

NIEPUBLICZNA PLACÓWKA DOSKONALENIA NAUCZYCIELI PROWADZONA PRZEZ FUNDACJĘ CEO

Nazwa placówki: Centrum Edukacji Obywatelskiej (Centrum)

Regon: 146307113, RSPO: 16509

Celem działalności placówki jest podnoszenie jakości pracy polskiego systemu edukacyjnego, tak aby szkoły pomagały zrozumieć zjawiska społeczne, polityczne i ekonomiczne, uczyły współpracy i postaw obywatelskich, kształciły krytyczne i twórcze myślenie, pomagały uczniom uwierzyć we własne

możliwości, uczyły odpowiedzialności i troski o wspólne dobro. W szczególności, celem Centrum jest prowadzenie doskonalenia nauczycieli szkół i placówek publicznych i niepublicznych w zakresie metod nauczania, oceniania i zarządzania placówkami oświatowymi.

Zgodnie ze sprawozdaniem przedstawionym Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w roku szkolnym 2014/2015

- Centrum rozwijało w 2014/2015r. doskonalenie nauczycieli przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wymagało to poprawy i rozwijania funkcjonalności platformy kursów internetowych, adaptacji nowych narzędzi na potrzeby prowadzonego doskonalenia, technicznego dopracowania aplikacji, dzięki którym nauczyciele korzystają z doskonalenia na odległość, dalszego rozwijania kompetencji trenerskich szkoleniowców oraz e-coachingu, e-mentoringu, inspirowania ekspertów edukacyjnych do dalszego prowadzenia blogów poświęconych wymianie doświadczeń z innymi nauczycielami. Centrum przeprowadziło specjalne szkolenia i kursy dla trenerów/mentorów/nauczycieli poświęcone wykorzystaniu TIK w edukacji.
- Długookresowe wspieranie sieci współpracy szkół rozwiązujących problemy o podobnej tematyce/zakresie lub zlokalizowanych na tym samym obszarze okazało się efektywnym narzędziem wymiany dobrych praktyk zarówno w obszarze stosowanych metod zarządzania, jak i nauczania czy oceniania.
- Oferta programowa Centrum uwzględniała dalsze wsparcie nauczycieli uwzględniające wprowadzone zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- W ofercie Centrum kontynuowane było doskonalenie nauczycieli związane z kształceniem kompetencji kluczowych (głównie kompetencji naukowo-technicznych, matematycznych oraz umiejętności uczenia się) i umiejętności poznania naukowego na zajęciach przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.
- Centrum od wielu lat prowadzi doskonalenie nauczycieli związane z przygotowaniem ich do pracy metodą projektu edukacyjnego. Planujemy dalej wskazywać nauczycielom możliwości konkretnego wykorzystania obu metod na prowadzonych przez nich lekcjach i zajęciach dodatkowych, w oparciu o narzędzia tworzone w tym celu w Centrum oraz doświadczenia innych nauczycieli, którzy z powodzeniem stosują te metody we własnej pracy dydaktycznej.
- Z uwagi na ciągle „okazjonalne” zaangażowanie nauczycieli i uczniów w życie społeczności lokalnych, Centrum nadal będzie realizować doskonalenie w tym zakresie. Zmiana postawy nauczycieli na zaangażowaną społecznie ułatwi im dzielenie się doświadczeniem i przygotowanie uczniów do samodzielnego, aktywnego zaangażowania na rzecz rozwiązywania problemów lokalnej społeczności oraz włączania w procesy o szerszym charakterze.
- W roku szkolnym 2014/2015 w przeprowadzonych przez placówkę 1 638 różnych formach doskonalących wzięło udział 35 362 nauczycielek i nauczycieli z całej Polski.

WOLONTARIUSZE

W 2015 roku CEO współpracowało z wolontariuszami z różnych regionów Polski.

Większość z nich stanowili uczniowie szkół średnich i gimnazjów, którzy w trakcie roku szkolnego lub w okresie wakacji realizowali we współpracy z Fundacją i wsparciem naszych koordynatorów własne projekty na rzecz szkoły lub społeczności lokalnej. Angażując własny czas i siły analizowali problemy otoczenia i szukali sposobów ich rozwiązania. Później, wspólnie z pozyskanymi sojusznikami, starali się w miarę własnych możliwości zmieniać swoją szkołę, miasto lub wieś.

Wolontariusze pomagali w działaniach Fundacji również w biurze w Warszawie - w 2015 roku zawarliśmy 21 porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariackich. Zdecydowana większość naszych wolontariuszek i wolontariuszy to studentki i studenci lub absolwenci uczelni wyższych.

Asystowali w przygotowaniu i prowadzeniu rekrutacji uczestników programów edukacyjnych, kontaktowali się ze szkołami, nauczycielami i uczniami zgłaszającymi się na warsztaty czy konferencje, wyszukiwali informacje i materiały potrzebne szkołom w realizacji zadań oraz współtworzyli strony internetowe programów. Pomagali na każdym etapie prowadzenia naszych działań – często także przy składaniu wniosków o dofinansowanie.

Wszystkim naszym wolontariuszkom i wolontariuszom składamy serdeczne podziękowania!

1% PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH

Z rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2014 r. Fundacja "Centrum Edukacji Obywatelskiej" uzyskała w 2015 r. darowizny 1% dla OPP w wysokości 5.267,30 zł. W 2015 r. wydano 292 zł. Z wpływów za PDOF za 2014 i niewydzianych wpłat z lat poprzednich pozostaje do wydania 8.263,30 zł.

Zarząd Fundacji CEO:

Jacek Strzemieczny – Prezes Zarządu,
Alicja Pacewicz – Wiceprezes Zarządu,
Jędrzej Witkowski – Członek Zarządu

Warszawa, dnia 23.06.2016 r.